

KOLUMNĘ DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

ZMIANY W USTAWIE O ODPADACH OBOWIĄZUJĄCE OD STYCZNIA 2022 R.

Ustawa o odpadach znowu zmieniła swoje oblicze. Dzieje się tak praktycznie corocznie. Wpływ na taki stan rzeczy mają względy formalne oraz sytuacje z „życia wzięte”. Nadal bowiem **zbyt wiele śmieci trafia do składowania i nie są one przetwarzane w procesach recyklingu**. Poszczególne paragrafy uległy zatem zmianie, aby wymusić pewne wzorce zachowania. **Powinny nas one powstrzymać przed postępującą degradacją środowiska.**

Pod koniec 2021 roku opublikowano nowelizację ustawy o odpadach. Większość zmian weszła w życie już w styczniu 2022 r. Wyjątkiem są zapisy dotyczące odpadów budowlanych i rozbiórkowych, które zaczną obowiązywać rok później. Uchwalenie ustawy wynika bezpośrednio z obowiązku wdrożenia dyrektywy odpadowej (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r.) i wprowadza wiele zmian w różnych aktach prawnych.

Zmiany, które wprowadza nowelizacja, mają przyczynić się do budowania gospodarki o obiegu zamkniętym. Przepisy Unii Europejskiej zobowiązują państwa członkowskie do osiągnięcia do 2035 roku 65% poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Zmiany dotyczą m.in. odpadów budowlanych. W art. 3 Dz. I Ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 r. . 2151)

Wprowadzono definicję odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Przez odpady budowlane i rozbiórkowe rozumie się odpady powstałe podczas robót budowlanych. Zgodnie z nowymi przepisami

mi odpady te nie będą już zaliczane do odpadów komunalnych.

W Ustawie o odpadach dodano wpis o zapobieganiu powstaniu odpadów, polegający m.in. na zachęcaniu do ponownego używania produktów i tworzenia systemów promujących ich naprawę i ponowne użycie, w szczególności w odniesieniu do sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tekstyliów, mebli, opakowań oraz materiałów i produktów budowlanych.

NOWE ZASADY UZNANIA SUBSTANCJI / PRZEDMIOTU ZA PRODUKT UBOCZNY

Zgodnie z poprzednimi przepisami uznanie za produkt uboczny następowało na zasadzie uznaniowości. Od 1 stycznia 2022 r. następuje ono **z mocy prawa, o ile zostaną spełnione ogólne warunki** odnoszące się do wszystkich rodzajów odpadów **oraz warunki szczegółowe** (jeżeli zostały one określone w przepisach prawa Unii Europejskiej albo w rozporządzeniach krajowych, wydanych na podstawie art. 11 ust. 6 ustawy o odpadach).

Ustawa o odpadach wymienia poniższe warunki ogólne:

1. dalsze wykorzystywanie przedmiotu lub substancji jest pewne,
2. przedmiot lub substancja mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez dalszego przetwarzania, innego niż normalna praktyka przemysłowa,
3. przedmiot lub substancja są produkowane jako integralna część procesu produkcyjnego,
4. przedmiot lub substancja spełniają wszystkie istotne wymagania, w tym prawne, w zakresie produktu, ochrony

środowiska oraz życia i zdrowia ludzi, dla określonego wykorzystania danego przedmiotu lub danej substancji i wykorzystanie takie nie doprowadzi do ogólnych negatywnych oddziaływań na środowisko, życie lub zdrowie ludzi.

NOWE ZASADY UTRATY STATUSU ODPADÓW

Nowe przepisy usuwają pojawiające się wątpliwości interpretacyjne uwidocznione w odmiennych rozstrzygnięciach organów stosujących prawo. W nowelizacji wskazano, że **określone rodzaje odpadów przestają być odpadami, jeżeli na skutek poddania ich recyklingowi lub innemu odzyskowi spełniają łącznie ogólne warunki utraty statusu odpadów, a także warunki szczegółowe**, które są określone w przepisach prawa Unii Europejskiej albo w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 1a ustawy o odpadach, a jeżeli nie zostały określone w tych przepisach – w zezwoleniu na przetwarzanie odpadów.

Ogólne warunki utraty statusu odpadów, które muszą być spełnione łącznie to:

1. wykorzystanie przedmiotu lub substancji do konkretnych celów,
2. istnienie rynku takich przedmiotów lub substancji lub popytu na nie,
3. spełnianie przez przedmiot lub substancję wymagań technicznych dla zastosowania do konkretnych celów oraz wymagań określonych w przepisach, w szczególności dotyczących chemikaliów i produktów mających zastosowanie do danego przedmiotu lub danej substancji, i w normach mających zastosowanie do danego produktu,
4. zastosowanie przedmiotu lub substancji nie prowadzi do negatywnych skutków dla życia, zdrowia ludzi lub środowiska.

Ponadto nowelizacja Ustawy o odpadach zobowiązuje ministrów właściwych

(w tym minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa) do opracowania **Krajowego programu zapobiegania powstawaniu odpadów**.

Zgodnie z nowymi przepisami **obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów nie będzie dotyczył odpadów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących z robót budowlanych prowadzonych przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami**.

Znowelizowane przepisy nakazują selektywne zbieranie oraz odbieranie ww. odpadów, z podziałem co najmniej na: drewno, metale, szkło, tworzywa sztuczne, gips, odpady mineralne, w tym beton, cegłę, płytki i materiały ceramiczne oraz kamienie. **Obowiązek ten nie będzie dotyczył gospodarstw domowych.**

Za nieprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów budowlanych zgodnie z znowelizowanymi przepisami grożą

administracyjne kary pieniężne. **Administracyjna kara pieniężna wynosi nie mniej niż 1000 zł i nie może przekroczyć 1 000 000 zł.**

Przeprowadzona nowelizacja nie jest ostateczna. W niedalekiej przyszłości przepisy te będą dalej ewoluować. Czekają nas zmiany tym głębsze im więcej nadal będziemy produkować śmieci i tworzyć odpady. Musimy nauczyć się wykorzystywać jak najwięcej surowców wtórnych.

TOMASZ MOTYKA
Dział Rolnictwa Ekologicznego
i Ochrony Środowiska

Źródło:
Materiały Ministerstwa
Klimatu i Środowiska
<https://www.gov.pl/web/klimat>

ZA TREŚCI ZAWARTE W PUBLIKACJI
DOFINANSOWANEJ ZE ŚRODKÓW
WFOŚiGW W KATOWICACH
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
PONOSI REDAKCJA.

KOLUMNĘ DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH